

Số /ĐA-UBND

Mường Lay, ngày tháng năm 2024

DỰ THẢO

ĐỀ ÁN

**Đề án điều chỉnh địa giới đơn vị hành chính
thị xã Mường Lay và huyện Mường Chà**

Căn cứ các văn bản: Nghị quyết số 37-NQ/TW ngày 24/12/2018 của Bộ Chính trị về việc sắp xếp các đơn vị hành chính (ĐVHC) cấp huyện và cấp xã; Kết luận số 48-KL/TW ngày 30/01/2023 của Bộ Chính trị về tiếp tục thực hiện sắp xếp ĐVHC cấp huyện, cấp xã giai đoạn 2023-2030; Nghị quyết số 35/2023/UBTVQH15 ngày 12/7/2023 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về việc sắp xếp ĐVHC cấp huyện, cấp xã giai đoạn 2023-2030; Nghị quyết số 117/NQ-CP ngày 30/7/2023 của Chính phủ ban hành Kế hoạch thực sắp xếp đơn vị hành chính cấp huyện, cấp xã giai đoạn 2023-2025; Kế hoạch số 4841/KH-UBND ngày 17/10/2023 của UBND tỉnh Điện Biên về sắp xếp đơn vị hành chính cấp huyện, cấp xã giai đoạn 2023-2025; Phương án số 22/PA-UBND ngày 19/01/2024 của UBND tỉnh Điện Biên về phương án tổng thể sắp xếp đơn vị hành chính cấp huyện, cấp xã giai đoạn 2023-2025 của tỉnh Điện Biên;

UBND thị xã Mường Lay xây dựng Đề án điều chỉnh địa giới đơn vị hành chính thị xã Mường Lay và huyện Mường Chà, cụ thể như sau:

Phần I

**CĂN CỨ CHÍNH TRỊ, PHÁP LÝ VÀ SỰ CẦN THIẾT
SẮP XẾP ĐƠN VỊ HÀNH CHÍNH THỊ XÃ**

I. CĂN CỨ CHÍNH TRỊ, PHÁP LÝ

- Luật Tổ chức chính quyền địa phương số 77/2015/QH13 đã được sửa đổi, bổ sung một số điều theo Luật số 21/2017/QH14 và Luật số 47/2019/QH14.
- Nghị quyết số 18-NQ/TW ngày 25/10/2017 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XII về một số vấn đề về tiếp tục đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả.
- Nghị quyết số 37-NQ/TW ngày 24/12/2018 của Bộ Chính trị về việc sắp xếp các ĐVHC cấp huyện và cấp xã; Kết luận số 48-KL/TW ngày 30/01/2023 của Bộ Chính trị về tiếp tục thực hiện sắp xếp ĐVHC cấp huyện, cấp xã giai đoạn 2023-2030.
- Nghị quyết số 56/2017/QH14 ngày 24/11/2017 của Quốc hội về việc tiếp tục cải cách tổ chức bộ máy hành chính nhà nước tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả.

5. Nghị quyết số 1211/2016/UBTVQH13 ngày 25/5/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về tiêu chuẩn của ĐVHC và phân loại ĐVHC đã được sửa đổi, bổ sung một số điều theo Nghị quyết số 27/2022/UBTVQH15 ngày 21/9/2022.

6. Nghị quyết số 1210/2016/UBTVQH13 ngày 25/5/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về việc phân loại đô thị đã được sửa đổi, bổ sung một số điều theo Nghị quyết số 26/2022/UBTVQH15 ngày 21/9/2022.

7. Nghị quyết số 35/2023/UBTVQH15 ngày 12/7/2023 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về việc sắp xếp ĐVHC cấp huyện, cấp xã giai đoạn 2023 - 2030.

8. Nghị quyết số 117/NQ-CP ngày 30/7/2023 của Chính phủ ban hành Kế hoạch thực sắp xếp đơn vị hành chính cấp huyện, cấp xã giai đoạn 2023-2025

9. Nghị quyết số 27/2022/UBTVQH15 ngày 21/9/2022 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị quyết số 1211/2016/UBTVQH13 ngày 25/5/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về tiêu chuẩn của đơn vị hành chính và phân loại đơn vị hành chính.

10. Nghị định số 25/2005/NĐ-CP Ngày 02/3/2005 của Chính phủ về việc điều chỉnh địa giới hành chính và đổi tên thị xã Lai Châu thành thị xã Mường Lay.

11. Quyết định số 196/2004/QĐ-TTg ngày 29/11/2004 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Quy hoạch tổng thể di dân tái định cư Dự án thủy điện Sơn La.

12. Quyết định 363/2005/QĐ-UBDT ngày 15/8/2005 của Bộ trưởng Chủ nhiệm UBDT về việc công nhận các xã, huyện, tỉnh là miền núi, vùng cao.

13. Quyết định số 555/QĐ-TTg ngày 16/5/2018 của Thủ tướng chính phủ về phê duyệt điều chỉnh quy hoạch tổng thể phát triển kinh tế xã hội tỉnh Điện Biên đến năm 2020, tầm nhìn đến năm 2030.

14. Quyết định số 109/QĐ-TTg ngày 27/1/2024 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Quy hoạch tỉnh Điện Biên thời kỳ 2021-2030 tầm nhìn đến năm 2050.

15. Nghị quyết số 16-NQ/TU ngày 16/3/2018 của Tỉnh ủy Điện Biên về chương trình hành động thực hiện Nghị quyết số 18-NQ/TW ngày 25/10/2017 của Ban chấp hành Trung ương khóa XII một số vấn đề về tiếp tục đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả.

16. Nghị quyết số 16-NQ/TU ngày 29/11/2021 của Tỉnh ủy Điện Biên về phát triển kết cấu hạ tầng gắn với phát triển Đô thị theo hướng hiện đại tỉnh Điện Biên giai đoạn 2021-2025, định hướng đến năm 2030.

17. Nghị quyết số 168/NQ-HĐND ngày 08/12/2023 của Hội đồng nhân dân tỉnh Điện Biên về việc thông qua quy hoạch tỉnh Điện Biên thời kỳ 2021-2030 tầm nhìn đến năm 2050.

18. Kế hoạch số 2054/KH-UBND ngày 31/7/2018 của UBND tỉnh Điện Biên về Kế hoạch hành động thực hiện Nghị quyết số 16-NQ/TU ngày 16/3/2018 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về Chương trình hành động thực hiện Nghị quyết số 18-NQ/TW ngày 25/10/2017 của Ban Chấp hành Trung ương

khóa XII về một số vấn đề về tiếp tục đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực hiệu quả.

19. Chỉ thị số 31-CT/TU ngày 14/10/2023 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy Điện Biên về sắp xếp đơn vị hành chính cấp huyện, cấp xã theo Kết luận 48-KL/TW ngày 30/01/2023 của Bộ Chính trị;

20. Quyết định 569/QĐ-UBND ngày 30/3/2022 của UBND tỉnh Điện Biên về ban hành chương trình hành động thực hiện Nghị quyết 16-NQ/TU ngày 29/11/2021 của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh Điện Biên về phát triển hệ thống kết cấu hạ tầng gắn với phát triển Đô thị theo hướng hiện đại tỉnh Điện Biên giai đoạn 2021-2025, định hướng đến năm 2030.

21. Kế hoạch số 4841/KH-UBND ngày 17/10/2023 của UBND tỉnh Điện Biên về sắp xếp đơn vị hành chính cấp huyện, cấp xã giai đoạn 2023-2025.

22. Phương án số 22/PA-UBND ngày 19/01/2024 của UBND tỉnh Điện Biên về phương án tổng thể sắp xếp đơn vị hành chính cấp huyện, cấp xã giai đoạn 2023-2025 của tỉnh Điện Biên.

23. Công văn số 648/UBND-KT ngày 15/02/2024 của UBND tỉnh Điện Biên về việc xây dựng hồ sơ Đề án sắp xếp đơn vị hành chính cấp huyện, cấp xã giai đoạn 2023-2025.

24. Chương trình hành động số 06-CTr/TU ngày 10/9/2020 của Thị ủy Mường Lay về thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh, Đảng bộ thị xã lần thứ XIV, nhiệm kỳ 2020-2025.

25. Kế hoạch số 103-KH/TU ngày 27/10/2023 của Thị ủy Mường Lay về triển khai thực hiện sắp xếp đơn vị hành chính thị xã và các xã, phường giai đoạn 2023-2025;

II. SỰ CẦN THIẾT SẮP XẾP ĐƠN VỊ HÀNH CHÍNH THỊ XÃ (sáp nhập nguyên trạng 02 xã Mường Tùng và Sá Tổng thuộc huyện Mường Chà vào thị xã Mường Lay)

Thị xã Mường Lay được đã ổn định, phát triển từ ngày 08/10/1971 theo Quyết định số 189-CP của Hội đồng Chính phủ về việc thành lập thị xã Lai Châu thuộc tỉnh Lai Châu. Đến khi Chính phủ ban hành Nghị định số 25/2005/NĐ-CP, ngày 02/3/2005 về việc điều chỉnh địa giới hành chính và đổi tên thị xã Lai Châu thành thị xã Mường Lay. Đến nay, thị xã vẫn là trung tâm chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội, là đô thị cửa ngõ phía Bắc của tỉnh Điện Biên.

Khi thực hiện công cuộc di dân tái định cư dự án thủy điện Sơn La - xây dựng tái thiết đô thị mới, Nhân dân các dân tộc thị xã luôn đoàn kết, tin tưởng vào chủ trương, đường lối của Đảng, Nhà nước, đồng lòng, khắc phục khó khăn... cùng nhau xây dựng thị xã với tinh thần “*Tất cả vì dòng điện ngày mai của Tổ quốc*”. Sau tái thiết đô thị, cơ sở hạ tầng của thị xã Mường Lay được đầu tư hoàn thiện, đồng bộ, xứng tầm với tính chất đô thị loại IV; là đô thị cửa ngõ phía Bắc của tỉnh Điện Biên, thị xã Mường Lay có liên kết vùng đặc biệt với tỉnh Lai Châu, Sơn La và các địa phương khác ở khu vực Tây Bắc.

Việc sắp xếp ĐVHC thị xã Mường Lay phù hợp với các chủ trương chung của Đảng, Nhà nước và của tỉnh Điện Biên:

Thứ nhất, Phương án số 22/PA-UBND ngày 19/01/2024 của UBND tỉnh Điện Biên về phương án tổng thể sắp xếp đơn vị hành chính cấp huyện, cấp xã giai đoạn 2023-2025 của tỉnh Điện Biên, xác định mở rộng địa giới hành chính trên cơ sở sáp nhập nguyên trạng 02 xã Sá Tổng và Mường Tùng thuộc huyện Mường Chà vào thị xã để đảm bảo các quy định về diện tích, dân số và tạo không gian phát triển đô thị mới, nâng cao đời sống Nhân dân.

Thứ hai, phù hợp với Quyết định số 109/QĐ-TTg ngày 27/01/2024 của Thủ tướng Chính phủ về phê duyệt Quy hoạch tỉnh Điện Biên thời kỳ 2021-2030 tầm nhìn đến năm 2050. Đưa thị xã Mường Lay là đô thị phía Bắc của tỉnh Điện Biên, thuộc 02 trong 04 trục động lực (trục phát triển kinh tế dọc theo Quốc lộ 12 - xã Mường Tùng; Trục phát triển kinh tế dọc theo quốc lộ 6 - xã Sá Tổng); là 01 trong 03 vùng kinh tế (trong đó, Mường Lay là một trong 3 vùng tập trung phát triển nông lâm nghiệp và thủy sản, du lịch thương mại dịch vụ); là 01 trong 04 cực tăng trưởng (phát triển thành trung tâm du lịch sinh thái của vùng phía Bắc tỉnh; xây dựng các cơ sở phục vụ du lịch, tạo các sản phẩm du lịch đa dạng gắn với văn hóa bản địa).

Thứ ba, mở rộng không gian phát triển đô thị theo Nghị quyết số 16-NQ/TU ngày 29/11/2021 của Tỉnh ủy Điện Biên về phát triển kết cấu hạ tầng gắn với phát triển Đô thị theo hướng hiện đại tỉnh Điện Biên giai đoạn 2021-2025, định hướng đến năm 2030.

Đảm bảo sự phù hợp, cân đối giữa các địa phương trong tỉnh Điện Biên về quy mô dân số, diện tích, số đơn vị hành chính cấp xã, kết cấu hạ tầng và điều kiện phát triển sản xuất và định hướng phát triển kinh tế - xã hội của địa phương. Tạo thuận lợi phát huy nguồn lực đất đai, điều kiện tự nhiên, nguồn nhân lực và thu hút đầu tư, tạo động lực để phát triển đô thị mới, thúc đẩy tăng trưởng và chuyển dịch cơ cấu kinh tế. Phát huy hơn nữa hiệu lực, hiệu quả của cấp ủy Đảng, chính quyền và các đoàn thể chính trị - xã hội. Nâng cao chất lượng của đội ngũ cán bộ, công chức cấp xã và yêu cầu nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội, đảm bảo quốc phòng - an ninh. Đáp ứng nguyện vọng của Đảng bộ, chính quyền và Nhân dân các dân tộc thị xã Mường Lay.

Phần II

LỊCH SỬ HÌNH THÀNH, HIỆN TRẠNG CỦA THỊ XÃ MUỜNG LAY VÀ CÁC ĐƠN VỊ HÀNH CHÍNH LIÊN QUAN

I. LỊCH SỬ HÌNH THÀNH

Thời Hùng Vương, nước Văn Lang được chia làm 15 bộ, thị xã Mường Lay ngày nay thuộc bộ Tân Hưng; thời Lý thuộc châu Lâm Tây; thời Trần thuộc lộ Đà Giang; thời Lê Lợi thuộc trấn Gia Hưng. Năm 1463, trấn Hưng Hóa được thành lập gồm 3 phủ: Gia Hưng, Quy Hóa, An Tây. Phủ An Tây có 10 châu, Thị xã Mường Lay hiện nay thuộc Châu Lai của phủ An Tây. Ngày 12/12/1953,

huyện Châu Lai và thị trấn Mường Lay được bộ đội chủ lực giải phóng trong chiến cuộc Đông Xuân 1953 - 1954 (năm 2023 thị xã kỷ niệm 70 năm giải phóng thị xã). Tỉnh Lai Châu được tái lập, thị trấn Mường Lay trở thành trung tâm chính trị, kinh tế, văn hóa của tỉnh, ngày 17/12/1963, tại kỳ họp thứ nhất Hội đồng nhân dân huyện Mường Lay khóa III và ngày 24/12/1963, tại kỳ họp thứ hai Hội đồng nhân dân tỉnh Lai Châu khóa II đã nhất trí chuyển thị trấn Mường Lay của huyện Mường Lay trực thuộc tỉnh và đặt tên là thị trấn Lai Châu. Ngày 3/4/1964, Bộ Nội vụ ra Công văn số 1222/CQĐG về việc đồng ý chuyển thị trấn Mường Lay của huyện Mường Lay trực thuộc tỉnh Lai Châu quản lý, đặt tên là thị trấn Lai Châu. Ngày 28/8/1964, Ủy ban hành chính tỉnh Lai Châu ra Quyết định số 664/TCCB về việc chuyển thị trấn Mường Lay của huyện Mường Lay trực thuộc tỉnh quản lý, đặt tên là thị trấn Lai Châu kể từ ngày 2-9-1964. Ngày 8/10/1971, Hội đồng Chính phủ ra Quyết định số 189-CP về thành lập Thị xã Lai Châu thuộc tỉnh Lai Châu. Từ ngày 21 đến ngày 26/10/2003, kỳ họp thứ 11 Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam ra Nghị quyết số 22 về việc chia và điều chỉnh địa giới hành chính một số tỉnh, trong đó có Lai Châu, Tỉnh Lai Châu (cũ) được chia thành tỉnh Lai Châu (mới) và tỉnh Điện Biên, Thị xã Lai Châu là một trong 8 huyện, thị xã, thành phố của tỉnh Điện Biên với diện tích 8.436 ha, 10.755 nhân khẩu. Có 3 đơn vị hành chính: Phường Na Lay, phường Lê Lợi và phường Sông Đà. Ngày 2/3/2005, Chính phủ nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam ra Nghị định số 25/2005/NĐ-CP về việc "điều chỉnh địa giới hành chính và đổi tên Thị xã Lai Châu thành Thị xã Mường Lay.

Mặc dù trải qua nhiều lần thay đổi về địa giới hành chính và tên gọi như: “*Châu Lai - thị trấn Mường Lay - thị trấn Lai Châu - thị xã Lai Châu - thị xã Mường Lay*” nhưng thị xã vẫn tiếp tục tồn tại và phát triển. Đây là niềm tự hào, đáp ứng niềm mong đợi của cán bộ, đảng viên và Nhân dân các dân tộc trên địa bàn; phù hợp với truyền thống cách mạng, lịch sử, văn hóa, phong tục, tập quán riêng biệt, vốn có của Nhân dân các dân tộc thị xã, với quyết tâm được gắn bó, xây dựng, phát triển tại mảnh đất linh thiêng nơi ngã ba sông.

II. HIỆN TRẠNG CỦA THỊ XÃ MƯỜNG LAY VÀ CÁC ĐƠN VỊ HÀNH CHÍNH LIÊN QUAN

1. Hiện trạng ĐVHC thị xã Mường Lay

1.1. Vị trí địa lý

Thị xã Mường Lay nằm ở phía Bắc tỉnh Điện Biên, cách trung tâm thành phố Điện Biên Phủ khoảng 90 km về phía Bắc, tọa độ địa lý: 21°57'35” đến 22°06'10” vĩ độ Bắc và từ 103°02'35” đến 103°11'10” kinh độ Đông. Có ranh giới hành chính như sau:

- Phía Bắc: Giáp Sông Đà.
- Phía Tây: Giáp huyện Nậm Nhùn, tỉnh Lai Châu.
- Phía Nam: Giáp huyện Mường Chà (xã Mường Tùng), tỉnh Điện Biên.
- Phía Đông: Giáp huyện Mường Chà (xã Sá Tổng), tỉnh Điện Biên.

1.2. Thị xã Mường Lay hiện có 03 ĐVHC cấp xã trực thuộc, gồm: 02 phường: Sông Đà và Na Lay và xã Lay Nura.

1.3. Chức năng, vai trò, vị thế của thị xã

Yếu tố đặc thù: Thị xã Mường Lay thuộc khu vực miền núi, vùng cao, vùng đồng bào dân tộc thiểu số (*Quyết định 363/2005/QĐ-UBDT ngày 15/8/2005 của Bộ trưởng Chủ nhiệm UBDT về việc công nhận các xã, huyện, tỉnh là miền núi, vùng cao*).

Thị xã Mường Lay ngày nay có vị trí trọng yếu về quốc phòng - an ninh, án ngữ khoảng tiếp giáp giữa tỉnh Điện Biên và tỉnh Lai Châu; ngoài giao thông đường bộ, thị xã Mường Lay còn là đầu mối giao thông đường thủy rất quan trọng lưu thông giữa 03 tỉnh Điện Biên - Lai Châu - Sơn La cả trong thời bình và thời chiến. Đồng thời có vị trí chiến lược trọng yếu, nằm trong khu vực phòng hộ đặc biệt xung yếu của lưu vực sông Đà, Nậm Na, Nậm Mực.

Là trung tâm giao thương, buôn bán, giao lưu của Nhân dân ở cửa ngõ phía Bắc của tỉnh Điện Biên; Là đô thị vệ tinh của thành phố Điện Biên Phủ đồng thời, là trung tâm cung cấp các dịch vụ thiết yếu về y tế, giáo dục, giao thương hàng hóa đến các xã Sá Tổng, Pa Ham, Mường Tùng thuộc huyện Mường Chà, xã Lê Lợi, Pú Dao thuộc huyện Nậm Nhùn, xã Chăn Nưa thuộc huyện Sìn Hồ tỉnh Lai Châu. Là trung tâm, động lực, bàn đạp để thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội theo trục Đông - Tây phù hợp với định hướng phát triển của tỉnh Điện Biên.

1.4. Diện tích tự nhiên và cơ cấu các loại đất

Tổng diện tích tự nhiên của thị xã là 11.266,56 ha, trong đó: Đất nông nghiệp: 9.534,05 ha, chiếm 84.62% tổng diện tích tự nhiên của thị xã; Đất phi nông nghiệp: 1.117,97 ha, chiếm 9.92% tổng diện tích tự nhiên của thị xã

1.5. Tiềm năng phát triển

- Khu di tích lịch sử Pú Vạc có thời tiết, khí hậu, thổ nhưỡng phù hợp để phát triển Hoa Anh đào (độ cao gần 1000m so với mực nước biển (gắn liền với dự án bảo tồn di tích lịch sử Pú Vạc (Pú Vạt) là nơi thu hút các hoạt động tham quan, trải nghiệm.

- Về tài nguyên khoáng sản, thị xã Mường Lay có tiềm năng khai thác đá đa màu (trữ lượng khoảng trên 500 triệu m³), đã được đưa vào kế hoạch đấu giá. Đây là một trong những cơ hội lớn cho việc thu hút lao động, tạo việc làm, tăng thu nhập, tăng dân số về cơ học.

- Có nguồn nước phong phú (hồ thủy điện Sơn La) gắn với địa hình phù hợp thuận lợi cho việc đầu tư xây dựng nguồn năng lượng tái tạo (thủy điện tích năng, dự kiến công suất 2400 MW).

- Việc duy trì mực nước ổn định như hiện nay của thủy điện Sơn La là cơ hội để cho người dân chuyển đổi ngành nghề để phát triển các mô hình đánh bắt, nuôi trồng thủy sản; phát triển các loại hình dịch vụ vận tải đường thủy nội địa và phát triển du lịch sinh thái vùng lòng hồ.

- Có sự kết hợp hài hòa giữa núi rừng (tỷ lệ che phủ 65,4% - cao nhất toàn tỉnh) và mặt nước để tạo nên nhưng dấu ấn riêng có qua việc bảo tồn, duy trì và phát huy các bộ môn thể thao truyền thống, đặc biệt là Lễ hội đua thuyền đuôi én và bộ môn thể thao mạo hiểm dù lượn, lướt ván động lực... thu hút du khách đến với thị xã.

- Cây xanh trên địa bàn đang phát triển (điểm nhấn là cây Hoa ban với số lượng lớn, được phân bố dọc các tuyến phố đô thị), môi trường sinh thái trong lành (Năm 2023, thị xã Mường Lay đã nhận giải thưởng Quy hoạch đô thị quốc gia về Phát triển đô thị xanh của Hội Quy hoạch phát triển đô thị Việt Nam).

1.6. Quy mô dân số, lao động việc làm

- Dân số của thị xã Mường Lay năm 2023 là 11.667 người; mật độ dân số đạt bình quân 102 người/km²; trong đó tập trung cao nhất tại phường Na Lay nơi Trung tâm hành chính của thị xã đạt 215 người/km².

- Người trong độ tuổi lao động chiếm 62,2% dân số toàn thị xã, dân số thị xã được đánh giá đang ở trong thời kỳ cơ cấu dân số vàng. Cơ cấu lao động trong các ngành, lĩnh vực như sau: Nông, lâm, thủy sản chiếm 70,14%; công nghiệp, xây dựng chiếm 7,56%; thương mại, du lịch, dịch vụ chiếm 22,30%. Mục tiêu đến năm 2025: Nông, lâm, thủy sản chiếm 68%; công nghiệp, xây dựng chiếm 8%; thương mại, du lịch, dịch vụ chiếm 24%. Công tác đào tạo nghề thường xuyên được quan tâm thực hiện, bình quân đào tạo nghề cho lao động nông thôn đạt 50% dân số trong độ tuổi lao động. Góp phần tạo nên nguồn lực chất lượng cao để thúc đẩy tăng trưởng kinh tế nhanh và bền vững.

1.7. Tình hình phát triển kinh tế - xã hội và cơ sở hạ tầng

1.7.1. Tình hình phát triển kinh tế - xã hội

Năm 2023, tỷ trọng của ngành thương mại - dịch vụ đạt 61,61%, tỷ trọng của ngành nông, lâm, thủy sản đạt 13,64%. Thị xã hoàn thành toàn diện và vượt mức các chỉ tiêu kinh tế - xã hội đề ra.

- Tốc độ tăng trưởng kinh tế đạt: 107,52%.

- Thu, chi ngân sách: Tổng thu ngân sách Nhà nước trên địa bàn: 184,959 tỷ đồng, trong đó: thu tại địa bàn: 11,431 tỷ đồng; Tổng chi ngân sách 183,531 tỷ đồng;

- Tổng sản phẩm trên địa bàn bình quân/người liên tục tăng từ 34,96 triệu đồng/người/năm (năm 2021) lên 56,93 triệu đồng/người (năm 2023). Tổng sản phẩm trên địa bàn bình quân/người giai đoạn 2021-2023 là 48,28 triệu đồng/người/năm.

1.7.2. Về cơ sở hạ tầng

Thị xã Mường Lay được tiếp nhận toàn bộ cơ sở hạ tầng thuộc dự án di dân tái định cư thủy điện Sơn La. Trong đó:

a) Các công trình trụ sở làm việc của các tổ chức xã hội, các nhà văn hóa, nhà sinh hoạt cộng đồng, các thiết chế văn hóa - thể dục - thể thao... với cơ sở hạ

tầng hiện nay đảm bảo đáp ứng điều kiện làm việc của các cơ quan, đơn vị. Nhà ở được tạo lập tuân thủ theo quy hoạch và quy chế quản lý đô thị

b) Y tế

Bệnh viện được đầu tư xây dựng theo tiêu chuẩn, quy mô bệnh viện khu vực, đáp ứng các yêu cầu điều trị cho nhân dân các dân tộc thị xã và các xã lân cận thuộc tỉnh Điện Biên và tỉnh Lai châu. Các cơ sở khám chữa bệnh tư nhân từng bước được đầu tư, nâng cấp đã đáp ứng yêu cầu khám chữa bệnh của nhân dân trong thị xã và các vùng phụ cận.

Việc triển khai các chương trình, mục tiêu quốc gia về y tế được thực hiện đầy đủ, kịp thời. Công tác phòng chống dịch bệnh được thực hiện tốt không để xảy ra dịch bệnh lớn. Chất lượng khám chữa bệnh và chăm sóc sức khỏe cho nhân dân được nâng lên.

c) Giáo dục - Đào tạo

Giáo dục đào tạo được quan tâm và đạt được kết quả tích cực; hệ thống trường lớp, cơ sở vật chất, trang thiết bị trường học tiếp tục được đầu tư đồng bộ theo hướng chuẩn quốc gia, đáp ứng yêu cầu giảng dạy và học tập. Tính đến ngày 31/5/2023, toàn thị xã có 13/13 trường mầm non và phổ thông đạt chuẩn quốc gia, đạt 100%. Tỷ lệ học sinh hoàn thành chương trình các cấp đạt 100%. Đội ngũ giáo viên có trình độ giảng dạy cao, số đạt chuẩn và trên chuẩn không ngừng được tăng lên. Hệ thống giáo dục đào tạo phát triển đa dạng; công tác xã hội hóa giáo dục phát triển nhanh.

Trường THPT Thị xã Mường Lay - trải qua hơn 60 năm xây dựng và phát triển nhà trường luôn xứng đáng là niềm tự hào của Nhân dân thị xã Mường Lay, và là nơi đáp ứng đủ các điều kiện dạy và học cho con em các dân tộc các xã lân cận thuộc huyện Mường Chà và huyện Sìn Hồ, tỉnh Lai Châu.

d) Văn hóa, Thể thao và Du lịch

Thị xã Mường Lay là nơi giàu bản sắc văn hóa truyền thống của các dân tộc; trong đó, dân tộc Thái trắng chiếm 68,6%; dân tộc Kinh 20,2%; dân tộc Mông 10,4%, còn lại là các dân tộc khác. Nơi đây được coi là “Cái nôi của người Thái trắng”, thị xã mang đậm nét văn hóa bản sắc dân tộc, từ trang phục áo côm, nhà sàn truyền thống, đàn tính, ... đến những di sản văn hóa vật thể và phi vật thể đại diện tiêu biểu cho văn hóa của Nhân dân các dân tộc tỉnh Điện Biên và khu vực như: Nghệ thuật xòe Thái, Thực hành Then được UNESCO ghi danh vào danh sách di sản Văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại; 02 di sản văn hóa phi vật thể lễ Then Kin Pang, Nghệ thuật xòe Thái được công nhận di sản văn hóa phi vật thể cấp quốc gia; có 03 di tích được xếp hạng di tích cấp tỉnh: Di tích lịch sử Nhà tù Lai Châu, Di tích lịch sử Pú Vạp, Di tích danh lam thắng cảnh Hang động Bản Bắc... Đặc biệt, đây là địa danh Bác Hồ gửi thư và đọc thư của Bác gửi cho đồng bào và cán bộ Lai Châu nhân ngày giải phóng thị xã Lai Châu (nay là Mường Lay 12/12/1953). Các giá trị văn hóa truyền thống đang được khai thác, phát huy giá trị trở thành động lực thúc đẩy, hỗ trợ du lịch của thị xã ngày càng phát triển.

Thị xã Mường Lay có vẻ đẹp bình yên và thơ mộng “Sơn thủy hữu tình”, còn được ví là “Viên ngọc quý trên đỉnh trời Tây Bắc”, “Hạ Long trên cao”. Thị xã Mường Lay đã và đang khai thác các tiềm năng, lợi thế của mình về điều kiện tự nhiên, văn hóa truyền thống để phát triển các loại hình du lịch: Lễ hội đua thuyền đuôi én truyền thống và Giải vô địch các CLB dù lượn quốc gia, Du lịch văn hóa, du lịch cộng đồng, du lịch sông nước, môi trường và không khí trong lành, các món ăn dân tộc, trò chơi dân gian, trang phục truyền thống, văn hóa, tín ngưỡng, nghệ thuật truyền thống..., đã nhận được sự quan tâm, đánh giá cao của du khách khi đến với Mường Lay.

Các di tích được xếp hạng đang được trùng tu, tôn tạo, khu Văn hóa tâm linh đang được xây dựng sẽ trở thành những địa điểm tham quan, trải nghiệm, nghỉ dưỡng hấp dẫn cho du khách. Với những tiềm năng lợi thế về phát triển du lịch, trong tương lai thị xã sẽ trở thành một trong những trung tâm du lịch của tỉnh Điện Biên thu hút đông đảo du khách đến tham quan, nghỉ dưỡng và trải nghiệm.

Hệ thống thiết chế văn hóa trên địa bàn thị xã Mường Lay được đầu tư xây dựng đồng bộ, khang trang, trở thành nơi sinh hoạt văn hóa, văn nghệ, thể dục, thể thao đáp ứng nhu cầu tinh thần của Nhân dân trên địa bàn.

1.7.3. Về hạ tầng kỹ thuật

a) Giao thông

- Giao thông đối ngoại: Địa bàn thị xã Mường Lay có 02 tuyến quốc lộ, 01 tuyến tỉnh lộ gồm: Quốc lộ 12 kết nối với thành phố Điện Biên Phủ, thành phố Lai Châu và thị xã Sa Pa, tỉnh Lào Cai; Quốc lộ 6 kết nối với huyện Tuần Giáo và các tỉnh phía đông nam như: Sơn La, Hòa Bình, Hà Nội. Tỉnh lộ 142 kết nối với đường tỉnh 150 (quy hoạch là đường Quốc lộ 12C) đi huyện Mường Nhé đến cửa khẩu A Pa Chải.

- Giao thông đối nội: Mạng giao thông của thị xã Mường Lay đã được đầu tư tương đối đầy đủ hoàn chỉnh theo quy mô đô thị loại IV....; 100% các tổ bản trên địa bàn đều có đường ô tô.

- Hệ thống giao thông nông thôn: được đầu tư phủ khắp để phục vụ sinh hoạt và sản xuất của Nhân dân.

- Về đường thủy: thị xã hiện có 03 bến thuyền và 01 Bến cảng vận tải liên tỉnh đã được quy hoạch.

b) Cấp điện, chiếu sáng đô thị: Tỷ lệ người dân sử dụng điện lưới quốc gia trên địa bàn thị xã đạt 100%.

c) Cấp nước đô thị: Thị xã hiện có 02 nhà máy cấp nước sạch, có công suất đảm bảo phục vụ nhu cầu sinh hoạt của Nhân dân trên địa bàn thị xã.

d) Thông tin liên lạc: Hoạt động viễn thông đảm bảo thông tin liên lạc thông suốt. Tỷ lệ phủ sóng thông tin di động đạt 100%. Tỷ lệ phủ sóng di động 3G, 4G đạt 100%.

e) Thoát nước

- Thoát nước mặt: Khu vực thị xã đã xây dựng hệ thống tiêu thoát nước mặt theo quy hoạch tái định cư. Hệ thống tiêu thoát nước mặt được xây dựng đồng bộ cùng với hệ thống giao thông, san nền mặt bằng xây dựng.

- Thoát nước thải và vệ sinh môi trường:

+ Hệ thống thoát nước thải: có 05 trạm xử lý nước thải (Nậm Cắn 490 m³/ng.đ, Cơ Khí 750 m³/ng.đ, Chi Luông 750 m³/ng.đ, Đồi Cao 1 - 350 m³/ng.đ, Đồi Cao 2 - 550 m³/ng.đ) được đầu tư đồng bộ, hoàn chỉnh. Nước thải sau xử lý tại thị xã Mường Lay đạt tiêu chuẩn cột B, K=1 theo QCVN 14:2008/BTNMT thông qua việc quan trắc kiểm tra phân tích nước thải đầu ra.

+ Vệ sinh môi trường: Công tác thu gom rác thải sinh hoạt được tổ chức thu gom trên toàn địa bàn thị xã. Tỷ lệ xử lý chất thải rắn bằng phương pháp lò đốt và dùng Chế phẩm sinh học để xử lý: 100%.

f) Công viên, cây xanh: Tổng diện tích đất cây xanh theo quy hoạch: 231.177 m². Tỷ lệ diện tích đất công viên, cây xanh trên bình quân đầu người: 13,91m²/người.

g) Nghĩa trang: Nghĩa trang thị xã Mường Lay nằm trên trục đường Hồ Huân Nghiệp A, xã Lay Nưa, thị xã Mường Lay có quy mô quy hoạch 19,11 ha. Trong đó, giai đoạn 1 là 3,16 ha đã và đang xây dựng, quy hoạch thời gian sử dụng trên 30 năm.

1.8. Tổ chức bộ máy, biên chế cán bộ, công chức trong hệ thống chính trị

Các cơ quan khối Đảng, đoàn thể thuộc Thị ủy có 11 cơ quan. Số lượng cán bộ, công chức, viên chức hiện nay có 39 trong biên chế (số được giao năm 2024 là 41 biên chế); Các cơ quan chuyên môn thuộc UBND thị xã có 12 cơ quan. Số lượng cán bộ, công chức hiện nay có 65 biên chế (số được giao là 69 biên chế).

- Số đơn vị sự nghiệp thuộc UBND thị xã: 17 đơn vị, trong đó: 12 trường học và 05 đơn vị sự nghiệp khác.

- Thị xã có 03 đơn vị hành chính cấp xã (Sông Đà, Na Lay, Lay Nưa) số lượng cán bộ, công chức hiện có 60 người (cán bộ 29; công chức 31), số lượng người hoạt động không chuyên trách hiện có 27 người; số tổ dân phố, bản: 38 tổ, bản.

1.9. Đánh giá chi tiết mức độ đạt được các tiêu chuẩn của đơn vị hành chính

- Đánh giá, phân loại đô thị:

+ Chỉ tiêu Cân đối thu chi ngân sách đạt 12 điểm/15 điểm - Đủ.

+ Chỉ tiêu Thu nhập bình quân đầu người/tháng đạt 0,7 lần. Trong đó thị xã Mường Lay đạt 58,42 lần - Đạt.

+ Chỉ tiêu Mức tăng trưởng kinh tế trung bình 03 năm gần nhất: đạt 2 điểm - Đạt so với bình quân của tỉnh.

+ Chỉ tiêu tỷ lệ hộ nghèo theo chuẩn nghèo đa chiều trung bình 03 năm gần nhất: đạt 2 điểm - Đạt so với bình quân của tỉnh.

+ Chỉ tiêu tỷ trọng công nghiệp, xây dựng và dịch vụ: đạt 84,83% - Đạt

+ Chỉ tiêu Tỷ lệ lao động phi nông nghiệp nội thành, nội thị: đạt 74,92% - Đạt chỉ tiêu.

(Có Biểu phụ lục đánh giá tiêu chuẩn kèm theo)

1.10. Số dân là người dân tộc thiểu số

Số dân là người dân tộc thiểu số là 9.182 người; Đây là nơi sinh sống của 09 dân tộc cùng sinh sống (dân tộc Thái chiếm 68,6%, Kinh chiếm 20,2%, dân tộc Mông 10,4%, dân tộc Hoa 0,46%, còn lại là các dân tộc khác).

1.11. Các chính sách đặc thù đang hưởng

Thị xã Mường Lay hiện đang được thụ hưởng 03 Chương trình MTQG, gồm: chương trình mục tiêu quốc gia giảm nghèo bền vững giai đoạn 2021-2025 và giai đoạn 2026-2030; Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế-xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021-2030; Chương trình MTQG xây dựng Nông thôn mới... Hiện tại, các chương trình đều được triển khai đầy đủ đến các đối tượng thụ hưởng đúng chế độ chính sách; trong đó, xã Lay Nưa là đơn vị đầu tiên đạt chuẩn NTM nâng cao năm 2022, thị xã Mường Lay tiến tới là đơn vị đạt chuẩn NTM cấp huyện đầu tiên của tỉnh Điện Biên.

1.12. Các chỉ tiêu cơ bản về phát triển kinh tế - xã hội, quốc phòng - an ninh đạt được của thị xã Mường Lay năm 2023

Dự ước tổng sản phẩm trên địa bàn đạt 168,52 tỷ đồng, tăng 2,90% so với năm 2022. Trong đó: Khu vực nông, lâm nghiệp và thủy sản tăng 2,99 %; công nghiệp - xây dựng tăng 2,86 % so với cùng kỳ năm 2022. Cơ cấu kinh tế chuyển dịch cơ bản theo đúng định hướng theo kế hoạch giai đoạn 2021-2025: Khu vực nông, lâm nghiệp và thủy sản chiếm 16,39% giảm 5,42% so với năm 2022; công nghiệp - xây dựng chiếm 16,73%, dịch vụ chiếm 66,88%, tăng 1,26% so với cùng kỳ năm 2022. Thu nhập bình quân đầu người ước đạt 37,2 triệu đồng/người/năm, tăng 1,64% so với thực hiện năm 2022; Các dự án đầu tư xây dựng tiếp tục thi công theo đúng tiến độ; Công tác cải cách hành chính tiếp tục có chuyển biến tích cực, triển khai hiệu quả việc xử lý các văn bản hành chính qua hệ thống Quản lý văn bản và Điều hành, tiếp nhận giải quyết TTHC qua dịch vụ công trực tuyến một phần và trực tuyến toàn trình; duy trì hiệu quả công tác tiếp dân và các quy định của pháp luật về khiếu nại, tố cáo. Tình hình An ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội tiếp tục ổn định.

2. Hiện trạng đơn vị hành chính huyện Mường Chà liên kết có liên quan đến sắp xếp

2.1. Vị trí địa lý

Huyện Mường Chà, tỉnh Điện Biên nằm cách trung tâm thành phố Điện Biên Phủ 54 km về phía Bắc với vị trí địa lý:

- Phía Đông giáp huyện Tủa Chùa và huyện Tuần Giáo.

- Phía Tây giáp huyện Nậm Pồ và Lào.
- Phía Nam giáp thành phố Điện Biên Phủ và các huyện Điện Biên, Mường Ảng.
- Phía Bắc giáp thị xã Mường Lay và tỉnh Lai Châu.

Mường Chà là một huyện miền núi, biên giới nằm ở phía Bắc của tỉnh, có đường biên giới giáp với huyện Mường Mày, tỉnh Phong Sa Ly, nước Cộng hoà Dân chủ Nhân dân Lào dài 21,8 km.

2.2. Diện tích, dân số

Huyện Mường Chà có 12 đơn vị hành chính (11 xã và 01 thị trấn, trong đó 03 xã biên giới);

- Diện tích: 1.189,89 km².
- Dân số: 52.529 người.

Huyện Mường Chà có 13 dân tộc cùng sinh sống, trong đó: Dân tộc Mông chiếm 71,11%; dân tộc Thái chiếm 14,39%; dân tộc Kinh chiếm 5,11%; dân tộc Kháng chiếm 2,31%; dân tộc Khơ Mú chiếm 5,63%; dân tộc Hoa (Xạ Phang) chiếm 1,22%; còn lại là các dân tộc khác.

2.3. Các xã liên kế đề nghị sáp nhập vào thị xã Mường Lay

2.3.1. Xã Sá Tổng, huyện Mường Chà

- Diện tích tự nhiên: 110.00 km².
- Dân số: 6.038 người.

2.3.2. Xã Mường Tùng, huyện Mường Chà

- Diện tích tự nhiên: 170,83 km².
- Dân số: 5.315 người.

Phần III

PHƯƠNG ÁN ĐIỀU CHỈNH ĐƠN VỊ HÀNH CHÍNH THỊ XÃ MƯỜNG LAY

Sáp nhập toàn bộ diện tích tự nhiên và quy mô dân số của xã Sá Tổng (có diện tích tự nhiên là 110 km², đạt 220% so với tiêu chuẩn; quy mô dân số là 6.038 người, đạt 603,8% so với tiêu chuẩn) và xã Mường Tùng (có diện tích tự nhiên là 170,83 km² đạt 341,66% so với tiêu chuẩn; quy mô dân số là 5.315 người, đạt 531,5% so với tiêu chuẩn) thuộc huyện Mường Chà vào thị xã Mường Lay (có diện tích tự nhiên là 112,66 km², đạt 56,33% so với tiêu chuẩn; quy mô dân số là 11.972 người, đạt 23,94% so với tiêu chuẩn).

1. Cơ sở của việc sắp xếp ĐVHC

Theo quy định tại Kết luận số 48-KL/TW Ngày 30/01/2023, Bộ Chính trị về tiếp tục thực hiện sắp xếp đơn vị hành chính cấp huyện, cấp xã giai đoạn 2023 - 2030, thị xã Mường Lay là đơn vị hành chính cấp huyện có cả hai tiêu chuẩn về diện tích tự nhiên và quy mô dân số dưới 70% quy định nên thuộc diện phải sắp xếp.

Thị xã Mường Lay có lịch sử hình thành và phát triển lâu đời, đóng vai trò là cửa ngõ phía Bắc của tỉnh kết nối với tỉnh Lai Châu, là đầu mối tập trung các luồng giao thông đường thủy cũng như đường bộ, phát huy lợi thế về vị trí địa lý để phát triển thương mại dịch vụ gắn với cảng và du lịch lòng hồ thủy điện. Việc xây dựng Đề án sáp nhập xã Sá Tổng và xã Mường Tùng để duy trì và phát triển thị xã Mường Lay là phù hợp với quy hoạch của tỉnh về phát triển hệ thống kết cấu hạ tầng gắn với phát triển đô thị theo hướng hiện đại giai đoạn 2021-2025, định hướng đến năm 2030 tập trung phát triển thị xã Mường Lay là trung tâm kinh tế, văn hóa, du lịch khu vực phía Bắc của tỉnh.

Quy định tại khoản 17 Điều 1 Nghị quyết số 27/2022/UBTVQH15 ngày 21/9/2022: *“Trường hợp thành lập đơn vị hành chính đô thị trên cơ sở nguyên trạng 01 đơn vị hành chính cùng cấp hoặc điều chỉnh địa giới các đơn vị hành chính để thành lập đơn vị hành chính đô thị mà không làm thay đổi số lượng đơn vị hành chính thì không áp dụng tiêu chuẩn về số đơn vị hành chính trực thuộc quy định tại điểm a, khoản 3, Điều 6 của Nghị quyết này”*.

2. Kết quả sau sắp xếp, mở rộng ĐVHC thị xã Mường Lay

- Diện tích tự nhiên: 393,49 km² (đạt 196,75% so với tiêu chuẩn).
- Quy mô dân số: 23.325 người (đạt 46,65% so với tiêu chuẩn).
- ĐVHC cấp xã trực thuộc (gồm số lượng ĐVHC trực thuộc và tỷ lệ số phường trên tổng số ĐVHC trực thuộc):
 - + Số lượng ĐVHC cấp xã trực thuộc: 05 đơn vị (gồm 02 phường và 03 xã).
 - + Tỷ lệ số phường trên tổng số ĐVHC cấp xã: 40%.
- Các ĐVHC cùng cấp liền kề:
 - + Phía Bắc: Giáp sông Đà.
 - + Phía Tây: Giáp huyện Nậm Nhùn, tỉnh Lai Châu.
 - + Phía Nam: Giáp huyện Mường Chà, tỉnh Điện Biên.
 - + Phía Đông: Giáp huyện Tủa Chùa, tỉnh Điện Biên.
- Nơi đặt trụ sở làm việc của thị xã Mường Lay sau sắp xếp: Dự kiến tiếp tục sử dụng trụ sở của thị xã Mường Lay trước khi điều chỉnh địa giới hành chính.

- Đánh giá sơ bộ các tiêu chuẩn theo quy định tại Nghị quyết số 1211/2016/UBTVQH13 ngày 25/5/2016 và Nghị quyết số 27/2022/UBTVQH15 ngày 21/9/2022 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về tiêu chuẩn của đơn vị hành chính và phân loại đơn vị hành chính và Nghị quyết số 35/2023/UBTVQH15 ngày 12/7/2023 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về việc sắp xếp đơn vị hành chính cấp huyện, cấp xã giai đoạn 2023-2030:

+ Sự phù hợp: Việc thực hiện Đề án này phù hợp với Quy hoạch tỉnh Điện Biên thời kỳ 2021- 2030, tầm nhìn đến năm 2050 theo Nghị quyết số 168/NQ-HĐND ngày 08/12/2023; Quyết định số 109/QĐ-TTg ngày 27/1/2024 của Thủ tướng Chính phủ về phê duyệt Quy hoạch tỉnh Điện Biên thời kỳ 2021-2030, tầm nhìn đến năm 2050.

+ Đối với tiêu chuẩn về cơ cấu và trình độ phát triển kinh tế - xã hội (đánh giá theo Bảng 1B, Phụ lục 1, Nghị quyết số 26/2022/UBTVQH15) đạt 10/13 điểm.

3. Đánh giá tiêu chí đô thị của thị xã Mường Lay sau khi sắp xếp mở rộng

Đối với tiêu chuẩn đô thị: Qua tính toán, sau khi sắp xếp mở rộng, thị xã Mường Lay đạt tổng cộng 76,51 điểm theo tiêu chuẩn đô thị loại IV.

4. Giải trình thị xã Mường Lay sau sắp xếp không đạt tiêu chuẩn về quy mô dân số theo quy định

4.1. Về lịch sử hình thành và phát triển lâu đời

Thị xã Mường Lay nguyên là thị trấn Mường Lay của tỉnh Lai Châu (cũ), được hình thành từ thời kỳ Pháp thuộc; sau giải phóng, đến năm 1962 tỉnh Lai Châu (cũ) được tái lập dưới chính quyền nước CHXHCN Việt Nam, thị trấn Mường Lay trở thành trung tâm chính trị - kinh tế - văn hóa của tỉnh. Trải qua hơn 40 năm tồn tại và phát triển, thị trấn Mường Lay đã từng bước phát triển thành thị xã Lai Châu thuộc tỉnh Lai Châu. Ngày 26/11/2003, Quốc hội đã ban hành Nghị quyết số 22/2003/QH11 chia tách tỉnh Lai Châu (cũ) thành tỉnh Lai Châu và tỉnh Điện Biên, trong đó thị xã Lai Châu là đơn vị hành chính thuộc tỉnh Điện Biên. Ngày 02/3/2005, Chính phủ đã ban hành Nghị định số 25/2005/NĐ-CP về việc điều chỉnh địa giới hành chính và đổi tên thị xã Lai Châu thành thị xã Mường Lay, đồng thời chuyển xã Lay Nưa về thị xã Mường Lay; theo đó thị xã Mường Lay hiện nay có 03 đơn vị hành chính cấp xã (gồm phường Sông Đà, phường Na Lay và xã Lay Nưa).

4.2. Về chủ trương duy trì và phát triển thị xã Mường Lay

Ngày 15/01/2004, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định số 92/QĐ-TTg phê duyệt đầu tư Dự án thủy điện Sơn La, đây là dự án trọng điểm cấp quốc gia nhằm khai thác tiềm năng thủy điện của sông Đà với tổng công suất lắp máy 2.400 MW. Ngày 29/11/2004, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định số 196/2004/QĐ-TTg phê duyệt quy hoạch tổng thể di dân tái định cư Dự án thủy điện Sơn La, theo đó thị xã Lai Châu (nay là thị xã Mường Lay) có phần lớn diện tích đất đai và dân cư đô thị nằm trong vùng phải di chuyển ra khỏi lòng hồ, tái định cư toàn bộ đô thị lên trên mực nước của hồ thủy điện Sơn La. **Với nguyện vọng của cán bộ, đồng bào các dân tộc tỉnh Điện Biên và thị xã Lai Châu muốn giữ lại thị xã Mường Lay**, ngày 02/3/2005, Chính phủ Nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam ban hành Nghị định số 25/2005/NĐ-CP về việc “điều chỉnh địa giới hành chính và đổi tên Thị xã Lai Châu thành Thị xã Mường Lay” với 03 đơn vị hành chính cấp xã (gồm 02 phường, 01 xã). Việc duy trì và phát triển thị xã Mường Lay đã tạo điều kiện thực hiện tốt công tác quản lý vùng giáp ranh giữa hai tỉnh Điện Biên, Lai Châu và phát triển kinh tế - văn hóa - xã hội khu vực này, góp phần đảm bảo quốc phòng, an ninh khu vực, bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống dân tộc, đặc biệt là văn hóa đặc trưng của dân tộc Thái ngành Thái trắng. Thị xã là nơi tập trung các đầu mối giao thông đường thủy, đường bộ quan trọng; đồng thời có vị trí chiến lược trọng yếu, nằm trong khu vực phòng hộ đặc biệt xung yếu của lưu vực sông Đà, Nậm Na, Nậm Mực.

4.3. Về cơ sở hạ tầng

Qua triển khai thực hiện Dự án di dân tái định cư thủy điện Sơn La, hệ thống hạ tầng thiết yếu của thị xã Mường Lay đã được đầu tư cơ bản đồng bộ; giao thông nội và đối ngoại đã đồng bộ và hoàn thiện đáp ứng đủ điều kiện tiêu chí của một đô thị loại IV; các cơ quan, trụ sở hành chính và các công trình công cộng được xây dựng mới khang trang, đồng bộ đáp ứng yêu cầu công việc và phục vụ hoạt động của nền hành chính công; hạ tầng viễn thông, internet ngày càng phát triển, phủ sóng rộng rãi. Thị xã Mường Lay đã được cấp có thẩm quyền phê duyệt phát triển hệ thống đô thị, tập trung đầu tư phát triển kinh tế cảng, dịch vụ thương mại và du lịch, trở thành trung tâm kinh tế - văn hóa - du lịch khu vực phía Bắc của tỉnh Điện Biên. Đề án ổn định dân cư, phát triển kinh tế - xã hội vùng tái định cư thủy điện Sơn La đã được giao Kế hoạch đầu tư công trung hạn giai đoạn 2021-2025, hiện nay tỉnh Điện Biên đang tổ chức triển khai thực hiện, cơ bản đáp ứng theo mục tiêu của Đề án được duyệt. Để phát huy và khai thác hiệu quả mặt hồ Thủy điện Sơn La tại thị xã Mường Lay, tỉnh Điện Biên đang nghiên cứu xây dựng Dự án đập tràn giữ nước phục vụ sản xuất nông nghiệp, nuôi trồng thủy sản, phát triển du lịch nhằm tạo sinh kế lâu dài, phát triển bền vững, nâng cao thu nhập cho người dân.

Tại Quyết định số 109/QĐ-TTg ngày 27/01/2024 của Thủ tướng Chính phủ về phê duyệt Quy hoạch tỉnh Điện Biên thời kỳ 2021-2030 tầm nhìn đến năm 2050 đã định hướng phát triển hệ thống đô thị tỉnh Điện Biên và quy hoạch vùng Tây Bắc xác định thị xã Mường Lay là đô thị loại IV có vị trí trung tâm, thuận tiện cho việc đi lại và giao thương với các đô thị xung quanh như: Thành phố Điện Biên Phủ, thị trấn Mường Chà, thị trấn Tủa Chùa, thị trấn Tuần Giáo (thuộc tỉnh Điện Biên); thị xã Lai Châu, thị trấn Mường Tè, thị trấn Sìn Hồ (thuộc tỉnh Lai Châu); cửa khẩu A Pa Chải... và có đường giao thông thủy nội địa nối liền với huyện Quỳnh Nhai, tỉnh Sơn La; tạo điều kiện phát triển các dịch vụ thương mại khu vực phía Bắc của tỉnh Điện Biên và các khu vực lân cận; giữ vai trò quan trọng trong đảm bảo quốc phòng - an ninh vành đai biên giới phía Bắc. Thu hút phát triển kết cấu hạ tầng khung, đặc biệt là hạ tầng giao thông để kết nối và lan tỏa tới các khu vực khác trong tỉnh và kết nối liên vùng, trở thành đầu mối giao thông liên vùng; đầu tư nâng cấp các tuyến Quốc lộ 6, Quốc lộ 12 và 12D, tuyến Tỉnh lộ 142, các trục chính đô thị... Xây dựng cảng Đồi Cao quy mô dự kiến 2,5 ha là cảng tổng hợp, có khả năng tiếp nhận cỡ tàu 200T, năng lực xếp dỡ đạt trên 50.000T/năm. Hình thành các bến thủy nội địa như bến thuyền Đồi Cao, bến thủy Cơ Khí, bến thuyền Chi Luông...

4.4. Về đặc trưng văn hóa

Thị xã Mường Lay được coi là thủ phủ của dân tộc Thái trắng, trải qua quá trình hình thành và phát triển đã mang trong mình nhiều màu sắc văn hóa phong phú và đặc trưng của vùng núi Tây Bắc như: Nghệ thuật xòe Thái, Thực hành Then (đã được UNESCO ghi danh vào Danh sách di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại), lễ Then Kin Pang (được công nhận di sản văn hóa phi vật thể cấp quốc gia); 02 di sản văn hóa phi vật thể lễ Then Kin Pang, Nghệ thuật xòe Thái được

công nhận di sản văn hóa phi vật thể cấp quốc gia; có 03 di tích được xếp hạng di tích cấp tỉnh: Di tích lịch sử Nhà tù Lai Châu, Di tích lịch sử Pú Vap, Di tích danh lam thắng cảnh Hang động Bản Bắc... các điệu múa Thái cổ của người Thái trắng, chế tác tính tửu, nghề đan mây tre, nhà sàn dân tộc Thái... Ngoài ra, thị xã có các di tích lịch sử lâu đời như: Di tích lịch sử Pú Vap, di tích nhà tù Lai Châu, hang động bản Bắc; đặc biệt, đây là địa danh Bác Hồ gửi thư và đọc thư của Bác gửi cho đồng bào và cán bộ Lai Châu nhân ngày giải phóng thị xã Lai Châu (nay là Mường Lay 12/12/1953) ... Với lợi thế về cảnh quan thiên nhiên, khí hậu, truyền thống văn hóa, con người, thông qua đầu tư xây dựng kết cấu hạ tầng phục vụ hoạt động du lịch; vị trí nằm trong tuyến du lịch vòng cung Tây Bắc, phát triển các bản văn hóa dân tộc, nghề thủ công truyền thống, ẩm thực, phục hồi các hoạt động văn hóa dân gian, các sản phẩm du lịch, hình thành tour du lịch khép kín "lịch sử - sinh thái - nghỉ dưỡng", từng bước hiện đại hóa các điểm du lịch, vui chơi giải trí và các công trình dịch vụ liên quan khác; các khách sạn, nhà hàng, nhà nghỉ mang sắc thái "miền núi, văn hóa dân tộc" phục vụ khách du lịch; đồng thời gắn với du lịch lòng hồ thủy điện Sơn La và các di tích hai bên lưu vực sông Đà, hiện nay người dân đang triển khai và phát triển các loại hình du lịch gắn với tiềm năng thế mạnh của thị xã như: Du lịch cộng đồng, du lịch trải nghiệm, du lịch sinh thái gắn với tiềm năng sông nước...; tổ chức các hoạt động, các môn thể thao, dân tộc và trò chơi dân gian của các dân tộc như: Lễ hội đua thuyền đuôi én, tung còn, đẩy gậy, cà kheo, tó má lẹ, bịt mắt đánh trống (hoặc chiêng)... nhằm bảo tồn và phát triển giá trị văn hóa truyền thống của bà con người Thái trắng trên địa bàn thị xã. Bên cạnh đó, hiện nay thị xã đang đầu tư xây dựng khu Văn hóa tâm linh và thu hút đầu tư phát triển môn thể thao mạo hiểm dù lượn, lướt ván phan lực trong thời gian tới, sẽ là tiềm lực để thúc đẩy phát triển các loại hình du lịch, dịch vụ mang tính đặc trưng riêng và đậm đà bản sắc văn hóa dân tộc. Theo Đề án Phát triển du lịch tỉnh Điện Biên đến năm 2025, định hướng đến 2030 đã được Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh cho chủ trương và được UBND tỉnh ban hành Quyết định phê duyệt, theo đó thị xã Mường Lay sẽ trở thành một trong những trung tâm du lịch trọng điểm của tỉnh Điện Biên thuộc phân vùng III của Đề án với nhiều định hướng phát triển như: Phát triển khu di tích lịch sử Pú Vap kết hợp với du lịch tham quan, khám phá Hang bản Bắc với tài nguyên du lịch hoang sơ, tạo nên những sản phẩm du lịch sinh thái độc đáo, hấp dẫn; phát triển bản Quang Chiên, bản Nậm Cắn, phường Na Lay và bản Bắc 2, bản Hô Nậm Cắn xã Lay Nưa thành điểm du lịch hấp dẫn gắn với Lễ hội Đua thuyền Đuôi Én, trải nghiệm dù lượn, lướt ván phan lực và các hoạt động tham quan, trải nghiệm vùng lòng hồ; qua đó làm phong phú, đa dạng sản phẩm du lịch cung cấp cho du khách khi đến thị xã; ngoài ra còn phát triển các tuyến du lịch đường thủy (Mường Lay - Sơn La - Hòa Bình và ngược lại); tuyến du lịch đường bộ (Hà Nội - Hòa Bình - Mai Châu - Mộc Châu - Sơn La - Điện Biên Phủ - Mường Lay - Lai Châu - Lào Cai - Phú Thọ - Hà Nội và ngược lại); tuyến du lịch quốc tế (từ Trung Quốc qua cửa khẩu Ma Lù Thàng - Mường Lay - Điện Biên Phủ).

4.5. Về mục tiêu thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới

Tỉnh Điện Biên đang triển khai lộ trình đến năm 2025 phát triển thị xã Mường Lay thành một trong hai đơn vị hành chính cấp huyện hoàn thành tiêu chí nông thôn mới. Đến thời điểm hiện tại, thị xã Mường Lay đã đáp ứng 19/19 tiêu chí; việc sáp nhập thị xã với huyện khác sẽ ảnh hưởng đến khả năng hoàn thành tiêu chí nông thôn mới theo kế hoạch do thay đổi về diện tích, quy mô dân số, trình độ phát triển kinh tế, thu nhập bình quân đầu người, hạ tầng cơ sở vật chất...

4.6. Bên cạnh các yếu tố nêu trên, thì thị xã Mường Lay còn là đơn vị hành chính có **yếu tố đặc thù**: Thị xã Mường Lay thuộc khu vực miền núi, vùng cao, vùng đồng bào dân tộc thiểu số tại Quyết định 363/2005/QĐ-UBND ngày 15/8/2005 của Bộ trưởng Chủ nhiệm UBND về việc công nhận các xã, huyện, tỉnh là miền núi, vùng cao.

Chiến lược phát triển kinh tế dài hạn gắn với định hướng phát triển kinh tế theo Quyết định số 109/QĐ-TTg ngày 27/01/2024 của Thủ tướng Chính phủ về phê duyệt Quy hoạch tỉnh Điện Biên thời kỳ 2021-2030 tầm nhìn đến năm 2050, thị xã Mường Lay 01 trong 10 ĐVHC cấp huyện của tỉnh Điện Biên. Định hướng phát triển đô thị theo Nghị quyết số 16-NQ/TU ngày 29/11/2021 của Tỉnh ủy Điện Biên về phát triển kết cấu hạ tầng gắn với phát triển Đô thị theo hướng hiện đại tỉnh Điện Biên giai đoạn 2021-2025, định hướng đến năm 2030. Với mục tiêu thị xã Mường Lay duy trì đô thị loại IV, sau khi sáp nhập, địa bàn được phân bổ dài trên 02 trục động lực phát triển của tỉnh Điện Biên (địa điểm mở rộng, phát triển các mô hình dịch vụ, thương mại..., nền tảng để tăng tỷ lệ lao động phi nông nghiệp, tăng quy mô dân số đô thị).

Việc tăng quy mô dân số đô thị mới trên 02 trục động lực sẽ đảm bảo sự cân đối hài hòa giữa tỷ lệ lao động phi nông nghiệp (lĩnh vực thương mại, du lịch, dịch vụ, trên 70%) với lệ lao động thuần túy (lĩnh vực sản xuất nông nghiệp theo định hướng phát triển nông nghiệp, nông dân, nông thôn. Người dân sẽ duy trì các yếu tố bản sắc, truyền thống dân tộc...), sẽ tạo một đô thị mới vừa hiện đại vừa đậm đà bản sắc dân tộc Thái, ngành Thái trắng.

4.7. Thị xã có nhiều tiềm năng phát triển

Khu di tích lịch sử Pú Vạ có thời tiết, khí hậu, thổ nhưỡng phù hợp để phát triển Hoa Anh đào (độ cao trên 1.300m so với mực nước biển (gắn liền với Dự án bảo tồn di tích lịch sử Pú Vạ) là nơi thu hút các hoạt động tham quan, trải nghiệm.

Về tài nguyên khoáng sản, thị xã có tiềm năng khai thác đá đa màu (trữ lượng khoảng trên 500 triệu m³) đã được đưa vào kế hoạch đầu giá. Đây là một trong những cơ hội lớn cho việc thu hút lao động, tạo việc làm, tăng thu nhập, tăng dân số về cơ học.

Có nguồn nước phong phú (hồ thủy điện Sơn La) gắn với địa hình phù hợp thuận lợi cho việc đầu tư xây dựng nguồn năng lượng tái tạo (thủy điện tích năng, dự kiến công suất 2400 MW).

Việc duy trì mực nước ổn định như hiện nay của Thủy điện Sơn La là cơ hội để cho người dân chuyển đổi ngành nghề để phát triển các mô hình đánh bắt,

nuôi trồng thủy sản; phát triển các loại hình dịch vụ vận tải đường thủy nội địa và phát triển du lịch sinh thái vùng lòng hồ.

Có sự kết hợp hài hòa giữa núi rừng (tỷ lệ che phủ 65,4% cao nhất tỉnh) và mặt nước để tạo nên nhưng dấu ấn riêng có qua việc bảo tồn, duy trì và phát huy các bộ môn thể thao truyền thống và hiện đại, mạo hiểm, đặc biệt là đua thuyền đuôi én và dù lượn, lướt ván phản lực... thu hút du khách đến với thị xã.

Cây xanh trên địa bàn sinh trưởng, phát triển (điểm nhấn là cây Hoa Ban với số lượng lớn, được phân bố dọc các tuyến phố đô thị), môi trường sinh thái trong lành (Năm 2023, thị xã Mường Lay đã được nhận giải thưởng Quy hoạch đô thị quốc gia về Phát triển đô thị xanh của Hội Quy hoạch phát triển đô thị Việt Nam).

4.8. Qua rà soát, tính toán kỹ lưỡng các phương án sắp xếp đối với thị xã Mường Lay, trong trường hợp thực hiện sáp nhập toàn bộ thị xã Mường Lay với đơn vị hành chính cấp huyện liền kề (huyện Mường Chà) để đảm bảo đủ tiêu chuẩn về diện tích và quy mô dân số theo quy định sẽ phát sinh nhiều khó khăn trong công tác quản lý nhà nước về các lĩnh vực kinh tế - xã hội, quốc phòng - an ninh do huyện Mường Chà giáp với biên giới nước CHDCND Lào, có diện tích rộng, địa hình phức tạp, giao thông đi lại khó khăn, các điều kiện phát triển kinh tế - xã hội hạn chế; bên cạnh đó, nhận thức và hiểu biết về pháp luật của một bộ phận Nhân dân ở vùng sâu, vùng xa chưa cao; tình trạng di cư tự do, các tệ nạn xã hội, hoạt động của các loại tội phạm còn tiềm ẩn nhiều yếu tố gây mất ổn định. Mặt khác, thành phần dân cư của hai địa phương có sự khác biệt rõ rệt (thị xã Mường Lay có 68,6% dân cư là người dân tộc Thái; huyện Mường Chà có 71,11% dân cư là người dân tộc Mông), văn hóa, tín ngưỡng, tôn giáo không tương đồng, tồn tại các hoạt động tuyên truyền, dụ dỗ, lôi kéo của các tà đạo, tôn giáo trái phép như: Bà cô Dọ, Pháp luân công, Giê Sùa,... gây mất ổn định an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội và chia rẽ khối đại đoàn kết các dân tộc.

5. Kết quả sau sắp xếp, huyện Mường Chà còn lại

- Diện tích: 909,06 km² (đạt 106,95% so với tiêu chuẩn).
- Quy mô dân số: 41.984 người (đạt 262,40% so với tiêu chuẩn).
- Số dân là người dân tộc thiểu số: 39.927 người, chiếm tỷ lệ 95,1%.
- Số ĐVHC trực thuộc: 10 đơn vị (gồm 01 thị trấn và 09 xã).
- Các ĐVHC cùng cấp liền kề:
 - + Phía Đông: Giáp huyện Tủa Chùa và huyện Tuần Giáo, tỉnh Điện Biên.
 - + Phía Tây: Giáp huyện Nậm Pồ, tỉnh Điện Biên và nước CHDCND Lào.
 - + Phía Nam: Giáp thành phố Điện Biên Phủ và các huyện: Điện Biên, Mường Ảng, tỉnh Điện Biên.
 - + Phía Bắc: Giáp thị xã Mường Lay, tỉnh Điện Biên.
- Nơi đặt trụ sở làm việc của huyện Mường Chà sau sắp xếp: Tiếp tục sử dụng trụ sở của huyện Mường Chà trước khi điều chỉnh địa giới hành chính.

Phần IV

ĐÁNH GIÁ TÁC ĐỘNG VÀ TỔ CHỨC THỰC HIỆN

I. ĐÁNH GIÁ TÁC ĐỘNG KHI THỰC HIỆN SẮP XẾP ĐVHC

1. Tác động về hoạt động quản lý Nhà nước

1.1. Tác động tích cực

Việc sáp nhập nguyên trạng 02 xã sẽ không gây xáo trộn về bộ máy và tổ chức QLNN; đồng thời, vẫn duy trì ổn định để tiếp tục thực hiện công tác lãnh đạo, chỉ đạo từ cấp thị đến cơ sở về phát triển kinh tế - xã hội, đảm bảo quốc phòng - an ninh.

Sắp xếp, mở rộng ĐGHC thị xã Mường Lay phù hợp với các chủ trương chung của Đảng, Nhà nước; quy hoạch tỉnh và chương trình phát triển đô thị tỉnh Điện Biên.

Các đơn vị hành chính cấp xã sau khi chuyển về thị xã sẽ được tiếp cận và thay đổi nhận thức để phát triển thành chính quyền đô thị (quản lý trật tự xây dựng, quản lý đất đai..., phù hợp với sự phát triển của thị xã, làm nền tảng cho công tác quản lý Nhà nước và là cơ sở để phát triển đô thị nhanh, bền vững, đảm bảo theo định hướng).

Việc điều chỉnh địa giới hành chính để mở rộng thị xã sẽ thúc đẩy kinh tế phát triển toàn diện, UBND thị xã sẽ thực hiện đầu tư các công trình hạ tầng kỹ thuật, hạ tầng xã hội nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho cán bộ, công chức, viên chức, người lao động làm việc hiệu quả...

1.2. Tác động tiêu cực: Không có.

2. Tác động về kinh tế - xã hội

2.1. Tác động tích cực

Đẩy nhanh tốc độ tăng trưởng và cơ cấu lao động. Thu hút được sự quan tâm đầu tư của các doanh nghiệp.

Thuận lợi cho phát triển cơ sở hạ tầng, thương mại, dịch vụ, các thiết chế văn hóa - xã hội, phát triển sản xuất, lưu thông hàng hóa, nâng cao mức sống người dân.

Không gian phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội được mở rộng, góp phần hình thành các vùng sản xuất hàng hóa theo quy mô lớn.

Giá trị sử dụng của đất đai được nâng lên, tạo ra những ngành nghề và việc làm mới, nâng cao giá trị lao động, tạo môi trường ứng dụng rộng rãi khoa học, công nghệ; tăng tiềm năng phát triển công nghiệp, thương mại, du lịch.

2.2. Tác động tiêu cực: Không có

3. Tác động về quốc phòng, an ninh, chính trị, trật tự, an toàn xã hội

3.1. Tác động tích cực

a) Về Quốc phòng

- Nguồn sẵn sàng nhập ngũ nhiều, thuận tiện trong công tác đăng ký, quản lý, sơ, khám tuyển và gọi công dân nhập ngũ.

- Thuận tiện trong công tác củng cố lực lượng dân quân; đăng ký, sắp xếp vào các đơn vị Dự bị động viên bảo đảm gọn địa bàn, đúng chuyên nghiệp quân sự.

- Đáp ứng tất cả các yếu tố bảo đảm trong tác chiến khu vực phòng thủ thị xã và tỉnh và khu vực

b) Về An ninh

Thực hiện tốt nhiệm vụ đảm bảo an ninh, trật tự tại địa phương; không để xảy ra các vấn đề phức tạp nổi lên ảnh hưởng đến ANQG và TTATXH. Thuận lợi cho việc triển khai lực lượng mở rộng phạm vi để thực hiện các biện pháp nghiệp vụ, nắm bắt các phương thức thủ đoạn hoạt động của các đối tượng phạm tội đặc biệt là tội phạm ma túy từ nhiều địa bàn, từ nhiều hướng nhằm đem lại bình yên cho Nhân dân và ổn định chính trị trên địa bàn.

3.2. Tác động tiêu cực: Không có

4. Tác động về cải cách thủ tục hành chính và cung cấp dịch vụ công

4.1. Tác động tích cực

- Các thủ tục hành chính được cải cách, đơn giản hóa, cơ chế một cửa, một cửa điện tử, giúp giải quyết công việc nhanh, hiệu quả hơn, giảm áp lực cho các dịch vụ hành chính công và giảm chi phí cho người dân.

- Sau khi sáp nhập, việc giải quyết TTHC và cung cấp dịch vụ công được thực hiện thông suốt, đồng bộ do được quan tâm đầu tư nâng cấp cơ sở hạ tầng CNTT; chất lượng công chức tiếp nhận và giải quyết TTHC tại bộ phận tiếp nhận và trả kết quả sẽ được quan tâm lựa chọn, bố trí phù hợp hơn.

4.2. Tác động tiêu cực

Phát sinh phải xử lý các thủ tục hành chính khi điều chỉnh địa giới đơn vị hành chính.

5. Tác động khi nhập ĐVHC cấp huyện, cấp xã đang hưởng các chính sách đặc thù khác nhau liên quan đến ĐVHC

5.1. Tác động tích cực

Không ảnh hưởng tới việc thực hiện chính sách của 03 Chương trình MTQG đang thực hiện

5.2. Tác động tiêu cực: Không có.

II. NHỮNG THUẬN LỢI, KHÓ KHĂN KHI THỰC HIỆN SẮP XẾP CÁC ĐVHC CẤP HUYỆN, CẤP XÃ

1. Thuận lợi

- Việc sắp xếp các đơn vị hành chính là chủ trương chung, sâu rộng của Đảng, nhà nước trong giai đoạn hiện nay. Được triển khai rộng rãi trong cả nước cùng thực hiện, có sự chỉ đạo quyết liệt của các cấp ủy Đảng, chính quyền từ Trung ương đến địa phương.

- Nhân dân các dân tộc thị xã Mường Lay đồng thuận, ủng hộ rất cao trong việc thực hiện sắp xếp đơn vị hành chính.

- Hệ thống các văn bản như Nghị quyết của Đảng, Quốc hội, Chính phủ, kế hoạch thực hiện của Chính phủ, văn bản hướng dẫn của Bộ Nội vụ; các văn bản chỉ đạo của tỉnh đến nay đã đầy đủ để tổ chức thực hiện.

- Cấp ủy, chính quyền các cấp của thị xã đã quán triệt và thực hiện nghiêm túc, khẩn trương, đầy đủ các Nghị quyết của Trung ương, của Tỉnh về sắp xếp đơn vị hành chính cấp huyện, cấp xã; đồng thời cũng sẵn sàng và có quyết tâm rất cao để hoàn thành nhiệm vụ đề ra.

- Việc sáp nhập những đơn vị hành chính thị xã có quy mô nhỏ thành đơn vị hành chính có quy mô lớn hơn sẽ tạo điều kiện tập trung được các nguồn lực về đất đai, dân số, mở rộng không gian để quy hoạch, tập trung đầu tư mở rộng sản xuất theo hướng hiện đại, phát huy có hiệu quả các tiềm năng, thế mạnh về tài nguyên, vị trí địa lý để phát triển.

2. Khó khăn

Để các xã nâng lên đô thị cần phải có nguồn lực lớn để tổ chức thực hiện.

III. PHƯƠNG ÁN SẮP XẾP TỔ CHỨC BỘ MÁY, BỐ TRÍ ĐỘI NGŨ CÁN BỘ, CÔNG CHỨC, VIÊN CHỨC, NGƯỜI LAO ĐỘNG

Sau khi có Nghị quyết của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về sắp xếp đơn vị hành chính thị xã, UBND thị xã xây dựng phương án tiếp nhận, bố trí, sử dụng đội ngũ cán bộ, công chức cấp xã, viên chức sự nghiệp giáo dục và đào tạo thuộc các sở sở giáo dục trên địa bàn của các đơn vị hành chính cấp xã sau sắp xếp theo đúng quy định.

IV. GIẢI PHÁP VỀ NGÂN SÁCH, VỐN ĐẦU TƯ

- Huy động vốn từ ngân sách Nhà nước: Vốn ngân sách bao gồm ngân sách thị xã, ngân sách tỉnh và Trung ương đầu tư vào các công trình thiết yếu như: Thủy lợi, giao thông, y tế và văn hóa, giáo dục...

- Huy động vốn từ doanh nghiệp, đóng góp của người dân.

- Huy động vốn từ quỹ đất đai: Tiếp tục thực hiện cho thuê đất, đấu giá quyền sử dụng đất theo quy định nhằm tạo ra nguồn vốn đầu tư cho địa phương. Bố trí sử dụng nguồn tài nguyên đất đai một cách hợp lý giữa các ngành, lĩnh vực trong nền kinh tế.

- Đầu tư một số tuyến đường giao thông quan trọng, gắn với một số công trình phúc lợi công cộng để tạo thêm quỹ đất mới có giá trị cao hơn.

- Tạo môi trường thông thoáng và có chính sách hấp dẫn để thu hút các nguồn vốn bên ngoài.

- Tăng cường xúc tiến đầu tư, thương mại: Tăng cường các hoạt động xúc tiến đầu tư, thương mại, hợp tác kinh tế với các đơn vị kinh tế lớn trong tỉnh, ngoài tỉnh.

- Kết hợp huy động, sử dụng các nguồn vốn cho các chương trình hợp lý.
- Tiếp tục thực hiện tốt chính sách kinh tế nhiều thành phần.

V. KINH PHÍ THỰC HIỆN

Từ nguồn hỗ trợ của nguồn ngân sách Trung ương và nguồn ngân sách địa phương theo quy định của pháp luật về ngân sách Nhà nước và phân cấp ngân sách Nhà nước hiện hành để thực hiện.

Phần V **KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ**

1. Kết luận

Điều chỉnh địa giới hành chính để mở rộng thị xã Mường Lay là thực hiện Quyết định số 109/QĐ-TTg ngày 27/1/2024 của Thủ tướng chính phủ về phê duyệt Quy hoạch tỉnh Điện Biên thời kỳ 2021-2030 tầm nhìn đến năm 2050 và Nghị quyết số 16-NQ/TU ngày 29/11/2021 của Tỉnh ủy Điện Biên về phát triển kết cấu hạ tầng gắn với phát triển đô thị theo hướng hiện đại tỉnh Điện Biên giai đoạn 2021-2025, định hướng đến năm 2030 nhằm khai thác các tiềm năng, lợi thế để nâng vị thế và tầm ảnh hưởng của thị xã Mường Lay, là cơ hội để thị xã nói riêng và tỉnh Điện Biên nói chung phát triển nhanh và toàn diện hơn trong thời gian tới.

Phát triển thành trung tâm du lịch sinh thái của vùng phía Bắc tỉnh; xây dựng các cơ sở phục vụ du lịch, tạo các sản phẩm du lịch đa dạng gắn với văn hóa bản địa. Tạo mối liên kết vùng giữa tỉnh Điện Biên và tỉnh Lai Châu.

2. Kiến nghị

Đề nghị cấp có thẩm quyền xem xét phê duyệt Đề án để UBND thị xã Mường Lay triển khai các bước tiếp theo.

Trên đây là Đề án điều chỉnh địa giới đơn vị hành chính thị xã Mường Lay và huyện Mường Chà của UBND thị xã Mường Lay./.

Nơi nhận:

- UBND tỉnh Điện Biên;
- Sở Nội vụ tỉnh Điện Biên;
- TT. Thị ủy;
- TT. HĐND thị xã;
- Lãnh đạo UBND thị xã;
- Huyện ủy-HĐND-UBND-UBMTTQ Việt Nam huyện Mường Chà;
- Đại biểu HĐND Thị xã;
- Ban Tổ chức Thị ủy;
- UBMTTQ Việt Nam thị xã;
- Các cơ quan trên địa bàn thị xã;
- Trang TTĐT thị xã;
- Đảng ủy-HĐND-UBND các xã, phường;
- Lưu: VT, NV.

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
CHỦ TỊCH

Hoàng Văn Quyền